

РЕШЕНИЕ

№ 170

гр. гр. Добрич, 12.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ДОБРИЧ в публично заседание на десети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Жечка Н. Маргенова Томова

при участието на секретаря П. Ж. ПенЕ.
като разгледа докладваното от Жечка Н. Маргенова Томова Гражданско дело № 20223200100211 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по искова молба вх. №1824/04.04.2022г., уточнена с молба вх.№2785/19.05.2022г., от “ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ по МЕНИДЖМЪНТ“, ЕИК 124140232, със седалище и адрес на управление гр. Варна, ул. “Оборище“ № 13А, представлявано от доц. Т. Р. ректор, чрез адв. Е. С. Р.-САК, с която срещу М. Г. Д., ЕГН *****, от гр. Д., е предявен иск за заплащане на сумата от 60 000 лев., обезщетение за причинени неимуществени вреди – уронване на доброто име и авторитета на ВУМ, в следствие на противоправно поведение на ответницата – осъществена електронна кореспонденция чрез отправяне на три електронни писма до проектни партньори на ВУМ и управляващ орган на финансираща програма на датите 16.06.2021г., 22.07.2021г. и 24.09.2021г., и две електронни писма до настоящи и бивши служители на ВУМ и трети лица на датите 01.09.2021г. и 02.02.2022г., съдържащи неверни и с негативно съдържание, клеветнически изявления във връзка с начина на работа и изпълнение на дейностите по два европейски проекта – PRO EXTOUR и LOC FOOD, ведно със законната лихва от датата на увреждането 16.06.2021г., до датата на окончателното изплащане на сумата.

В исковата молба и уточнителната молба са изложени твърдения , че ищецът и ответникът са били в трудово правоотношение, възникнало на основание трудов договор №35/09.07.2018г., по силата на който ответницата е заемала във ВУМ длъжността „Главен асистент“ в катедра „Туризъм“ към Стопански факултет на ВУМ, прекратено със заповед №1/2022г. Излага се, че по време на действие на трудовия договор ответницата е имала достъп и е получавала информация относно подготовката и изпълнението на проекти, финансирани със средства на Европейския бюджет и други международни и национални източници, в това число проектите PRO EXTOUR и LOC FOOD.

Извън трудовото правоотношение ответницата провела ел.кореспонденция на датите 16.06.2021г., 22.07.2021г., 24.09.2021г. 01.09.2021г. и 02.02.2022г. с проектни партньори на ВУМ, управляващ орган на финансираща програма, настоящи и бивши служители на ВУМ и трети лица, като изпратила пет ел.писма, съдържащи неверни и с негативно съдържание изявления, при което причинала на ВУМ неимуществени вреди-уронване доброто име и престижа му пред партньори, ръководни и контролни органи и в обществото, на стойност 60 000лЕ./по 12 000лЕ. за вреди от всяко от пет ел.писма /.

Така на датите 16.06.2021г., 22.07.2021г. и 24.09.2021г. ответницата отправила електронни писма до проектни партньори на ВУМ и управляващ орган на финансираща програма /индивидуализирани в уточняващата молба вх.№2785/19.05.2022г./

Писмото от **16.06.2021г.** било изпратено на лица/конкретно посочени в уточнителната молба/, работещи по проект PRO EXTOUR, като едно от тези лица- Р.Б., ръководител проекти от страна на Управляващ орган на Съвместна оперативна програма „Черноморски Басейн 2014-2020“, която към момента на изпращането отговаряла и за проект LOC FOOD, в който ВУМ бил включен като партньор. С писмото ответницата запознавала адресатите му с личните си претенции да бъде назначена на работна позиция по проекта, както и с претенции за авторство на пет интелектуални продукта, разработени в рамките на проекта, с твърдения, че са нейна авторска собственост. Към електронното писмо било прикачено и писмо, което ответницата била адресирала до ректора на ВУМ със същите претенции, което писмо към този момент не било получено от него. В писмото от 16.06.2021г. били излагани и

твърдения за действия на ВУМ без знание и официално или неофициално съгласие на ответницата. Съдържало и изявления за бъдеща кореспонденция и сътрудничество между ответницата в лично качество и адресатите на писмото, но на база разработено от ВУМ проектно предложение.

Писмото от **22.07.2021г.** било изпратено от личен имейл адрес до ръководен орган на партньор по проекта PRO EXTOUR – А.М.. В него ответницата навеждала твърдения за липсата на официален договор във връзка с изпълнение на задачите по проекта; за плагиатство; сочела наличието на кражба на интелектуален труд; наличието на предполагаеми нелоялни/неетични практики; неправомерно блокиране на акаунтът ****.

Писмото от **24.09.2021г.** било изпратено от личен имейл адрес до партньори по проекта /18 адресата, конкретно индивидуализирани в уточнителната молба, с конкретно посочени електронни адреси/, ръководни органи на проектните партньори, сред които били и представители на Управляващия орган на Съвместна оперативна програма „Черноморски Басейн 2014-2020“. С него ответницата продължавала с обвиненията към ръководството на ВУМ с твърдения за предполагаеми нелоялни/неетични практики и кражба на права на интелектуална собственост в рамките на проекта PRO EXTOUR, неразрешено използване на нейни интелектуални продукти, сключване на договори с трети лица, които получили облаги за извършена от нея работа, за нарушение на правото и да се възползва от академичната си работа за професионално израстване и потенциални финансови ползи. Уведомявала относно свои действия, свързани със сезиране на управляващи и контролни органи по програмата, относно предстоящи проверки на проекта. Към писмото било приложено и писмо до Контрольор/служител на ПРОГРАМА ИНТЕРРЕГ/ЧЕРНОМОРСКИ БАСЕЙН/ на Европейския съюз, в което отново се съдържали изложените и в писмото от 24.09.2021г. противоправни изявления на ответницата.

Изявленията на ищцата в ел.писма били отправени до лица, в чиято компетентност не влизало разглеждането на нейните сигнали за нередности, информацията в тях се поднасяла с категоричност за наличието на твърдяните от нея обстоятелства. Изявленията и били неверни и недоказани, с клеветническо съдържание, целящо сриване авторитета на ВУМ. Изнесените твърдения с негативно съдържание засягали публичния образ на ВУМ и

уронвали престижа му.

Проектите PRO EXTOUR и LOC FOOD, в които ВУМ участвал, стартирали през м.юни 2020г.на база взаимно доверие между партньорите и тази атмосфера продължила до 16.06.2021г. С адресиране на писмата до г-жа Р.Б. били поставени в риск и двата проекта. В резултат на писмата била идентифицирана промяна в отношенията и нагласите на въввлечените международни експерти от партньорските организации. В резултат на отправените обвинения от ответницата във ВУМ постъпило писмо от Министерство на вътрешните работи на Република Гърция в качеството му на водещ партньор по проект LOC FOOD, с което се изисквали обяснения за начина на назначаване на експертите и спазване на авторските права по изпълнение на проекта. Идентифицирана била промяна в отношенията и нагласите на институцията –координатор на проекта. Възникнало напрежение между трите чуждестранни организации-партньори ЕрЕ.нския държавен университет, Солунския университет Аристотел, Грузинския център за изкуство и култура. Всяка от организациите заявявала или демонстрирала загриженост относно своето име и имидж. Атаките спрямо доброто име на ВУМ заплашвали бъдещите взаимоотношения с партньорите по проекта PRO EXTOUR в няколко аспекта-продължаване и надграждане на инициативата при запазване на партньорската конфигурация и реализиране на най-високи резултати и ефекти за включените организации и страни, които партньорите представляват; инициране на научни трудове, обмяна на научни публикации и сътрудничество в тази насока; препоръка на ВУМ като надежден партньор за реализация на съвместни инициативи или като място за повишаване на знания и умения; прекратяване на сътрудничеството между ВУМ и участващите партньори във всички останали бъдещи инициативи; уронване положителния имидж на ВУМ в резултат на оттегленото доверие от тези и свързаните с тях институци; прекратяване на други взаимоотношения с партньорските университети-например споразумението за мобилност на студенти, преподаватели и административен персонал по линия на Еразъм с ЕрЕ.нския държавен университет, което било в сила до 2021г..

Проектът LOC FOOD бил инициатива на Министерство на вътрешните работи/сектор Македония и Тракия/на Република Гърция и в него участвали утвърдени институции като Международния елински университет на Гърция. Поканата към ВУМ за включване в проекта била в резултат на високото

качество на работа на училището като партньор на този университет в друг проект/конкретно посочен/. В резултат на действията на ищцата настъпило отчуждение в комуникацията между партньорите и ВУМ, преустановени били разговори относно бъдещи общи реализации до решаване на евентуалните етични казуси с ответницата. Заstraшено било и плащането в полза на ВУМ под формата на БВП и по двата проекта в размер на 173 788.69евро или 339 895.92лЕ.. Уронването на доброто име на ВУМ пред Управляващия орган щяло да повлияе и на всички последващи бъдещи проекти и сътрудничество с него. Заstraшени били партньорствата с ЕрЕ.нския държавен университет- партньорското споразумение с този университет за обмен на студенти и преподаватели изтекло през 2021г. и до момента не било подновено в резултат на уронения престиж на ВУМ. Солунският университет не участвал повече като партньор на ВУМ в нови проекти. Налице бил риск от приключването на сътрудничеството между ВУМ и Грузинския център за изкуство и култура след края на проекта PRO EXTOUR. Действията на ответницата можели да имат отражение отправената покана към ВУМ да участва в консултациите по разработването на новата СОП“Черноморски басен“2021-2027 да бъде оттеглена и досегашното му участие да не бъде взето в предвид във финалната фаза на тази програма.

Извършените от ответницата действия били в нарушение на чл.16, ал.2 от Етичния кодекс, на чл.10, т.2 от ЕКЗПЧОС, чл.57, ал.2 от Конституцията на Република България, ограничаващи правото на служители да изразяват и разпространяват мнения , да търсят, получават и разпространяват информация, с които се накърняват нормативно защитени права и законни интереси, вкл.на работодателя.

На датите 01.09.2021г. и 02.02.2022г. ответницата отправила ел.писма и до служители на ВУМ чрез лична ел.поща, както и до лица , които не работят във ВУМ или които са напуснали/конкретно посочени в уточнителната молба/ с предупреждения и обвинения към ръководството на ВУМ.

Писмото от **01.09.2021г.**съдържало изявления за неправомерно блокиране на служебната и ел.поща с цел да се възпрепятства достъпа и до доказателства по подадените от нея сигнали за нарушения; за опит за дискредитация чрез извършване на атестация в разрез с всички процедури и добри практики; за откриване на производство по дисциплинарното и

наказване в отговор на подадени от нея сигнали; неправомерно забавяне изплащането на трудовото и възнаграждение за месец юли 2021г.; предположение за съществуващ интерес на служители на ръководни позиции за умишлено толериране и/или участие в престъпни и неетични практики. Деветима от адресатите на писмото не били част от екипа на ВУМ към момента на изпращането на писмото, а четирима не са работили във ВУМ.

Писмото от **02.02.2022г.** съдържало изявления, че ако се изиска от тях /адресатите му/ подпис без дата, е възможно подписът да се използва за удостоверяване на факти и обстоятелства за минал период, че е информирала ректора на ВУМ, а след това ВАБ и СУД на ВУМ за възможни нарушения и вероятни злоупотреби, свързани с управлението на Европейски проекти и интелектуална собственост във ВУМ; че е възможно да бъдат призовани в съдебна зала, където под клетва ще трябва да свидетелстват за истинността на документи, върху които стои техния подпис; да бъдат внимателни и да не се оставят да бъдат изкупителна жертва в нечии схеми.

Тези писма внасяли несигурност, съмнение и недоверие сред колектива на ВУМ, подкопавали доверието между служителите и ВУМ, водели до нарушение на работния процес и комуникация, а изпращането им до лица, които не са служители на ВУМ водело до уронване на публичния имидж на ВУМ в обществото.

С изпращането на петте ел. писма ответницата била действала недобросъвестно, предоставяла непроверена и непотвърдена информация, опровергана с актове на компетентни органи, които не са констатирали сочените от ответницата финансови злоупотреби, неетични практики, кражба на интелектуална собственост, неправомерно блокиране на служебна ел. поща. В резултат на подаден сигнал до МРРБ за твърдяните нередности по проект PRO EXTOUTR били извършени проверки и било установено, че не са налице твърдяните нередности. И при проверката от Национална полиция не били установени финансови злоупотреби. Действията на ответницата по неправомерната електронна комуникация били умишлени-целяла уронване на доброто име на училището, отговорност за което следвало да носи.

В депозирания по реда и в срока по чл.131 ал.1 от ГПК отговор, ответникът оспорва иска, респ. отговорността си за вземането за обезщетяване на неимуществени вреди от непозволено увреждане в размер на 60 000лЕ.,

каквото вземане счита да не е възникнало.

Не оспорва факта на съществувало между нея и ищеца трудово правоотношение, прекратено на 18.01.2022г. Излага и, че до 09.07.2018г. е работила на длъжността „старши асистент“, а след тази дата на длъжността „главен асистент“. В периода 2017-2022г. и били възлагани задачи, свързани с разработването на интелектуални продукти по европейски проекти. Била ангажирана в над 12 проекта финансирани от ЕС, в рамките на които разработила общо над 30 интелектуални продукта, подробно изброени в приложение „А“ на заявлението и до ректора на ВУМ от 02.07.2021г. По повечето проекти работела в рамките на основното си трудово правоотношение. В периода м.юни 2020г.-м.май 2021г. по предложение на ръководството на ВУМ ръководела изследователската част на проект PRO EXTOUR, чиято тематика била в областта на нейните научни интереси. Участвала активно в експертни он-лайн срещи и кореспонденция с преподаватели от партньорските университети. Вярвала, че е въпрос на време участието и в проекта да се формализира с подписване на договор, което не се случило.

В изпълнение на ЦелЕ. дейност 1 по проект PRO EXTOUR създавала четири интелектуални продукта: Доклад с оценка на нуждите от развитие на туризъм на преживяванията България; План за действие за развитие на туризъм на преживяванията за България; План за действие за развитие на туризъм на преживяванията на страните от Черноморския басейн; Сборник добри практики по туризъм на преживяванията за България.

По проект LOC FOOD направила изследване на тема „Изследване на текуща ситуация на традиционните продукти в България“ в обем от 51 страници.

Гореизброените дейности изпълнявала по указания на ръководството на ВУМ в рамките на трудовия си договор.

През м.юни 2021г. констатирала, че трети лица, нейни колеги, са посочени във финалните версии като автори. Те били обозначени като автори на съответните продукти, за чието създаване нямали принос, с тях били сключвани договори за участие за изготвяне на тези продукти, те се подписвали на платежни ведомости без реално да са получили заплащане, реално парите оставали във ВУМ.

На 16.06.2021г. ответницата сигнализира за тази „схема“ ректора на ВУМ и Финансовия ревизор на проекта PRO EXTOUR, който препратил нейния сигнал до Националния контролен орган.

На 17.06.2021г. системният администратор на ВУМ блокирал служебната и ел.поща, която съдържа информация по проектите. На 21.09.2021г. сигнализирала Министерство на регионалното развитие и благоустройство-национален контролен орган по програми „Черноморски басейн и Балкани-Средиземно море“ и ресорен орган за проект PRO EXTOUR. По нейно заявление от 31.07.2021г. на 14.10.2021г.се провело изслушването пред Комисията по етика и академично единство към ВУМ, на което не и била дадена възможност да представи доказателства за твърдяните нередности, а била обвинена в уронване на престижа на ВУМ и кражба на конфиденциална информация.

На 03.01.2022г. ответницата изпратила сигнал и до над 10 ресорни министерства и национални контролни органи с информация за възможни схеми за незаконно усвояване на европейско проектно финансиране, част от които изпратени и до Специализирана прокуратура, по които течала проверка по чл.254б НК.

В следствие на сигналите на ответницата от страна на ръководството на ВУМ били предприети срещу нея редица действия-блокиране на служебна ел.поща, предупреждение за дисциплинарно уволнение, отрицателна атестация, отказ за предоставяне на преподавателска заетост за 2020/2021г., промяна на месторабота, отказ за осигуряване на възможност за растеж, обвинение в плагиатство на учебно помагало, уволнение, запори и възбрани по искове за обезщетения.

Не била подписвала длъжностна характеристика, с която да и се възлага участие и работа по проекти, каквато и била възлагане в рамките на трудовото правоотношение. Освен трудово възнаграждение , за работа по проектите PRO EXTOUR и LOC FOOD не била получавала друго заплащане. Не била подписвала декларация, с която да се задължава да опазва и да не разгласява поверителна информация, станала и известна във връзка с изпълнение на работата и като член на академичния състав. ВУМ нямал право да ползва създадените от нея произведения за свои цели, без разрешението и като автор, тъй като ги използва не за обичайната си дейност/образование и

обучение/, а за дейност по проекти. Нарушени били авторските и права.

Исковата претенция счита за неоснователна поради недоказаност на елементите на фактическия състав на чл.45 от ЗЗД -липсвала противоправност в действията по изпращане на ел.писма до партньори и управляващ орган и до настоящи и бивши служители в аспекта на правата и свободите, залегнали в Европейската харта на правата на човека; липсвали реално претърпени от ищеца вреди, твърденията на ищеца били за евентуални бъдещи негативни последици; не била доказана причинно-следствената връзка, тъй като не ставало ясно с какъв мотив и по каква логична причина би могла умишлено да вреди на организация, в която заявила желание и намерение да се развива и защо би застрашавала позиции на доверие и възможност за кариерен растеж, градени в продължение на 13 години работа във ВУМ; не доказан бил и размера на вредите. По причина, че и се дири отговорност за подадени сигнали за злоупотреби с интелектуална собственост и с проектно целево финансиране, в аспекта на Директива (ЕС) 1937/2019г. на Европейския парламент и Съвета от 23.10.2019г. относно защита на лица, които подават сигнали за нарушение на правото на Съюза, по която Република България е страна, която забранява ответни „действия с цел отмъщение“, предявеният иск бил именно „действие на отмъщение“ по смисъла на същата Директива.

Правната квалификация на предявения иск като такъв по чл.45 във вр.чл.52 от ЗЗД изхожда от изложените от ищеца фактическите обстоятелства - заместващо обезщетение за причинени неимуществени вреди претърпени в следствие на противоправно поведение на ответницата-осъществена ел.кореспонденция чрез отправени три електронни писма до проектни партньори на ВУМ и управляващ орган на финансираща програма на датите 16.06.2021г., 22.07.2021г. и 24.09.2021г, и две електронни писмо до настоящи и бивши служители на ВУМ и трети лица на датите 01.09.2021г. и 02.02.2022г., съдържащи неверни и негативни, клеветнически изявления във връзка с начина на работа и изпълнение на дейностите по два европейски проекта- PRO EXTOUR и LOC FOOD, ведно със законната лихва от датата на увреждането 16.06.2021г., до датата на окончателното изплащане на сумата. Формираната по-нова съдебна практика е в насока, че и юридическите лица могат да претендират заместващо обезщетение на основание чл.45 от ЗЗД за причинени неимуществени вреди. Аргументи за възможността на юридическо

лице да претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди са изложени в Решение №274/18.03.2019 г. по гр. д. № 5120/2017 г. на ВКС, ГК, IV г. о., Решение №29/10.03.2020 г. по гр. д. № 1690/2019 г. на ВКС, ГК, IV г. о., Решение № 206/26.03.2019г. по гр. д. № 4762/2017 г. на ВКС, ГК, III г. о. и др., обосновани с липсата на регламентирани с нормата на чл. 45 ЗЗД ограничения относно страните в правоотношението, възникнало от непозволеното увреждане - всеки е длъжен да поправи вредите, които виновно е причинил другиму, в т. ч. и на юридическо лице.

Фактическият състав на отговорността по чл.45 от ЗЗД включва четири кумулативно дадени елемента: противоправно поведение/ несъответно на предписаното от нормативни или общоприети правила действие или бездействие/, вреда, причинна връзка и вина. Елемента вина се предполага по силата на оборимата презумпция на чл.45, ал.2 от ЗЗД и докато не бъде оборена от ответника. Останалите три елемента подлежат на доказване и доказателствената тежест се носи от ищеца. Липсата на който и да е от четирите елемента има за последица неангажиране отговорността на ответника, респ. води до неоснователност на иска.

Не е спорно между страните, че в периода м.юли 2018г.- м.януари 2022г. са били обвързани от трудов договор, по силата на който ответницата заемала във висшето училище длъжността „главен асистент“ в катедра „Туризм“ към Стопанския факултет на ВУМ-Варна. Не е спорно и, че през времетраенето на трудовото правоотношение между страните висшето училище е участвало в проекти, финасирани със средства на Европейския бюджет, други международни и национални източници, сред които стартиралите през лятото на 2020г. два проекта -проект PRO EXTOUTR: Насърчаване на туризма на преживяванията с фокус върху културно-историческото наследство на „Черноморския басейн“, по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BSB-1145, и проект LOC FOOD:Место развитие на трансгранично сътрудничество за промотиране на традиционни селскостопански продукти и храни, по договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BSB-1101. Страни по първия договор са Министерство на благоустройството, развитието и администрацията на Република Румъния като управляващ орган за Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн“2014-2020г. и ВУМ в качеството си на водещ бенефициент. Страни по втория договор са Министерство на

благоустройството, развитието и администрацията на Република Румъния като управляващ орган за Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн“ 2014-2020г. и Министерство на вътрешните работи/сектор Македония и Тракия/ на Гърция в качеството си на водещ бенефициент. И двата договора уреждат основно отношения между страните по тях по повод финансирането на съответния проект-размер на средствата за изпълнение на проекта, плащане, отчетност. Одобреният период на изпълнение на проекта PRO EXTOUR е 01.06.2020-31.11.2022г., на втория проект е 08.06.2020-07.09.2022г. И в двата договора/чл.13, т.4 от всеки от тях/ е уговорено, че собствеността и правата на собственост върху интелектуална и индустриална собственост, върху резултатите от проекта, отчетите и други документи, свързани или произхождащи от него, ще бъдат предоставени на водещия бенефициент и бенефициентите.

Няма позоваване от страна на ищеца, че ответницата не е участвала в изпълнението на проектите, в обратния смисъл са съвпадащите изявления на ответницата в отговора на исковата молба и на пълномощника на ВУМ в съдебно заседание на 01.03.2023г. Няма оспорване от страна на ищеца на твърденията на ответницата, че в процеса на работата си в изпълнение на проектите е създавала четири интелектуални продукта по проект PRO EXTOUR: Доклад с оценка на нуждите от развитие на туризъм на преживяванията България; План за действие за развитие на туризъм на преживяванията за България; План за действие за развитие на туризъм на преживяванията на страните от Черноморския басейн; Сборник добри практики по туризъм на преживяванията за България, и един по проект LOC FOOD -Изследване на текуща ситуация на традиционните продукти в България.

Информация за работата на ответницата в проект PRO EXTOUR се съдържат и в показанията на св.В. ГеоргиЕ. Д., работила във ВУМ до 2020г., понастоящем служител в Сдружение „Добруджанско аграрно и бизнес училище“, председател на УС на което сдружение е ректора на ВУМ Т.Р., и на втори трудов договор в Сдружение „Асоциация кулинарни изкуства и гостоприемство“. Свидетелката работила по проект PRO EXTOUR в качеството си на служител на Сдружение „Асоциация кулинарни изкуства и гостоприемство“, партньор по проекта. Проектното предложение било

подадено 2017-2018г., изпълнението на проекта започнало лятото на 2020г. Според свидетелката ответницата М. Д. участва във проекта като служител на ВУМ. Свидетелката я виждала на срещи по повод изпълнение на проекта. Според свидетелката обичайно в изпълнението на проекта участвали лицата, които са изготвяли проектното предложение. М. Д. не е участвала в изработването на проектното предложение. За изпълнението на проекти по програмата Съвместна оперативна програма „Черноморски басейн 2014-2020г.“, каквито били и двата проекта / PRO EXTOUR и LOC FOOD/ нямало изискване за сключване на нарочен трудов договор с лицата, участващи в изпълнението му, имало изискване хората да работят по такъв-съществуващ с партньорската организация или сключен специално за изпълнение на проекта. Не се позволявало за изпълнението на проекта да се сключват граждански договори. За участие в изпълнението на проекта на служителите се заплащало в рамките на трудовото правоотношение, като за часовете положен труд по проекта средствата за трудовото възнаграждение на съответния служител се осигурявали от европейското проектно финансиране. На една от работните срещи след одобряване на проектните предложения ректора на ВУМ представил М. Д. и помолил да бъде допусната до работната среща, да я информират за проекта, който предстоял да се изпълнява и да видят дали не може по някакъв начин да я включат в проучванията и изследванията във връзка с изпълнението на проекта. Свидетелката не знае какви конкретни задачи са възлагани на М. Д., нито какви нейни материали са предадени на екипа на водещия партньор-ВУМ. Обикновено всяка партньорска организация сформирала свой екип за изпълнение на проекта и сама определяла, кой ще е ръководител на проекта, координатор на проекта, технически сътрудник, финансов мениджър/счетоводител/. Обикновено водещия партньор имал по-голям екип. Обикновено всички проучвания и разработки се предавали на ръководителя на проекта. Кой от проучванията и разработките ще бъдат използвани за изпълнението на проекта се решавало след колективно обсъждане, а не от ръководителя на проекта. Приносът не можел да се персонифицира, написаното се „сглобяло“, резултатът е колективна работа .

Св.А.В.К., в трудово правоотношение с ВУМ-Варна от 2010г. и понастоящем главен счетоводител във висшето училище, не е участвал в изпълнението по двата проекта. Твърди да знае, че ръководителят на всеки

проект, който се изпълнявал от висшето училище се определял от ректора и от ръководителя на отдел „Евроинтеграция“- Ц.Г.. Последната определяла кои лица ще участват в изпълнението на проекта. При изпълнението двата проекта PRO EXTOUR и LOC FOOD нямало сключване на отделни трудови договори. Служителите, ангажирани с изпълнението на проекта работели по проекта в рамките на действащите си трудови договори, с нито един служител не бил сключван допълнителен трудов договор за изпълнение на работа по проекта. Свидетелят не знае на М. Д. да е възлагана работа във връзка с изпълнението на проектите. Ръководител на проекта PRO EXTOUR била Ц.Г., финансов мениджър В.П.. Тъй като нямало трудови договори конкретно за изпълнението на проектите до свидетеля не била стигала информация за други участници в изпълнението им. По принцип в изпълнението на проектните дейности участвали много хора, самият свидетел имал задължения по осчетоводяване на разходите на база отчетите на финансовия мениджър на проекта. Нямало извършени допълнителни плащания за работа по проектите отделно от трудовото възнаграждение. Финансовия мениджър на проекта представял на гл.счетоводител обобщена справка за отработени по проекта часове за съответния месец и общо брутно възнаграждение на служителите, които са работили по проекта в този месец. За отчитане на отработените часове по проекта всеки служител, ангажиран с изпълнение на проекта, попълвал часова отчетна форма „тайм-шийт“, които часове се обобщавали от финансовия мениджър. Свидетелят не знае да са отчитани разходи за отработени от М. Д. часове по изпълнение на проекта. Според обясненията на ответницата в съдебно заседание на 01.03.2023г. по повод показанията на свидетеля, тя не е попълвала часова отчетна форма за работата си по проект, получавала е дължимото и за съответния месец трудово възнаграждение.

И представената по делото електронна кореспонденция в периода м.юли 2020г.-м.декември 2020г., разменена между М. Д. и Ц.Г., сочи на ответницата да е възлагано изработване на проектни материали. Установява се и, че в периода м.януари-м.май 2021г.в он-лайн библиотека на програма „Черноморски басейн“ са публикувани крайни проектни продукти/л.192-196/, а именно: „Регионални доклади за оценка на нуждите от развитие на туризъм, основан на преживяванията в страните от Черноморския басейн“, сред авторите и сътрудниците на който продукт е посочена М. Д. в качеството си

на научен консултант от екипа на ВУМ; „Регионален план за действие развитие на туризъм, основан на преживяванията в страните от Черноморския басейн“ сред авторите и сътрудниците на който продукт е посочена М. Д. в качеството си на научен консултант от екипа на ВУМ ; „Сборник с добри практики за бизнес модели на преживенчески туризъм в страните от Черноморския басейн“ сред авторите и сътрудниците на който продукт е посочена М. Д. в качеството си на консултант от екипа на Асоциация „Кулинарни изкуства и гостоприемство“.

От представените по делото писмени доказателства/възпроизведена на хартиен носител електронна кореспонденция/, електронни документи по смисъла на ЗЕДЕП, се установява, че на датата 16 юни 2021г. на електронната поща на ВУМ е получено писмо от А.М. /координатор на проект PRO EXTOUR от страна на ЕрЕ.нски държавен университет по данни относно състава на авторите и сътрудниците на общите трудове по проекта/, с което е препратено на ВУМ писмо от същата дата до него, изпратено от М. Д. от адрес ***** В препратеното писмо е изразено съжаление от М. Д., че не може да участва в он-лайн срещата на партньорите по проекта PRO EXTOUR, защото не е поканена от ръководителя на проекта; че въпреки активното си участие в изследователската работа и участие в срещи и дискусии не участвала официално в проекта; че е разработила и представила на ръководството конкретно посочени интелектуални резултата- Доклад за оценка на нуждите за потенциала за развитие на ТПКИН, регионален план за действие за насърчаване на ТПКИН, в Черноморския басейн, Регионален план за действие за насърчаване на ТПКИН в България, Инвентар на бизнес модели за ТПКИН в България/15 добри практики/, План за управление и мониторинг; че многократно настоявала пред ръководството на ВУМ за официалното и назначаване за участие в изпълнението на проекта , но и до днес статута и бил неопределен; че в окончателните версии на цитираните статии за първи автори били отбелязани нейни колеги, а нейния принос бил споменат като „изследовател-консултант“; че това било направено без нейно знание и съгласие , от което била разочарована; че се надява ръководството на ВУМ да реагира адекватно и да я назначи на позиция в проекта; че се надява да продължат сътрудничеството си.

Адресат на електронно писмо от 22.07.2021г. с подател А.М. е Ц.Г.-мениджър проект PRO EXTOUR. Със същото е препратено писмо от същата

дата от М. Д. от адрес ***до А.М.. Според съдържанието на така препратеното писмо изпращача М. Д. информира получателя А.М., че от 16 юни 2021г., когато е уведомила ректора на ВУМ за липсата на официално договорно споразумение за изследователска дейност по проекта PRO EXTOUR и плагиатство, до този момент никой не се е свързал с нея за изясняване на ситуацията или да разсее съмненията и, че на 17 юни 2021г. бил блокиран служебния и имейл акаунт от системния администратор, което предполага да е с цел да се попречи на достъпа и до писмени доказателства за нейните изследователски дейности в рамките на проекта, както и, че след като е чакала повече от месец за изясняване на случая се чувства длъжна да уведоми официално ръководителя на проект PRO EXTOUR г-жа Б., за което прикача файл.

На датата 24 септември 2021г. на електронната поща на ВУМ е изпратено писмо от А.М., с което е препратено получено на неговата ел.поща писмо от М. Д., изпратено от адрес [****](#), съдържащо информация за изпратени сигнали относно изпълнението на проект PRO EXTOUR-споделено е, че е уведомила Министерство на регионалното развитие и благоустройство като национален орган за управление на програмата ИНТЕРПРЕГ, обърнала се към Административен съд-Варна, РИТ и министерство на труда и социалната политика, котролните органи на Програма ИНТЕРПРЕГ; споделено е предположение, че за разработените от нея интелектуални продукти в рамките на проекта ВУМ е сключило договори с трети лица, които са получили облаги за извършената от нея работа, че е нарушено правото и да се възползва от академичната си работа за професионално израстване и потенциални финансови ползи, притеснение, че ако използва създадените от нея документи в бъдещи публикации или за подготовка на хабилитационния си труд за доцент може да бъде обвинена в плагиатство, търси се съдействие – да се извърши разследване относно използването на създадените от нея проектни материали.

Не е спорна между страните принадлежността на адресите на електронните пощи към конкретните лица от и до които са изпращани писмата, нито принадлежността на адреса на електронната поща от която е изпратено прикаченото. Действително, привлеченото по делото вещо лице по допуснатата техническа експертиза, извършило проверка на електронната поща на М. Д. с адрес [*****](#) и miroslava.dimitrova.2022@gmail.com, е

установило в папките на двете електронни пощенски кутии да не са налични процесните писма. Принципната възможност да се изтрие създаден електронен документ не означава непременно, че е бил създаден и изтрит, но и липсата на данни за това не изключва приемането, с оглед останалите доказателства по делото, че той е бил създаден. По реда на чл.176 от ГПК ответницата признава и факта на създаването и изпращането на процесните ел.писма до А.М. при липса на изрично признание относно съдържанието им, но липсва и позоваване от нейна страна за манипулиране/вносяне на изменение/ на съдържанието на писмата. Правилното съдопроизводствено състезание предполага когато ответника отрича даден факт, да изложи своята теза по фактите. От становището на ответницата в отговора на исковата молба и изявленията и в хода на процеса става ясно, че обстоятелствата относно процесните писма са и известни, но тя отказва да вземе становище, в който смисъл са изявленията и в първото по делото открито съдебно заседание, че е отправяла писма, не може да удостовери съдържанието на писмата, защото не желае да признае факти, които биха могли да бъдат в нейн ущърб, което е равносилно на замълчаване по смисъла на чл.176 от ГПК.

Ответницата признава факта на изпращане и на двете процесни писма до служители на ВУМ, за които вещото лице също е установило да не са налични в проверените пощенски кутии, и дава обяснения за съдържанието им –давала им съвети по отношение на техните трудови правоотношения и права, ако имат проблеми да се обърнат към Трудовата инспекция, да проверяват своите договори, да внимават какво подписват, обяснявала факти, свързани с блокиране на нейната електронна поща.

Така на 01.09.2021г.от адрес [****](#) е изпратено електронно писмо, с което на адресатите се дават съвети да бъдат внимателни относно трудовите си правоотношения и произтичащи от тях права, в това число във връзка с възлаганата им допълнителна работа по изпълнение на европейски проекти; информират се за подадени сигнали до ректора и прекия ръководител-катедра относно съмнения за нередности от етичен, трудово-правен, финансов характер, за блокиране на служебната поща miroslava.dimitrova@vumk.eu , липсата на отговор на подадените сигнали за нередности и ответни реакции на ръководството, възприети като израз на липсата на желание за законосъобразно разглеждане и разрешаване на повдигнатите законни,

етични и трудово-правни казуси. От същият електронен адрес е изпратено и писмото от 02.02.2022г.- обръщение към адресатите му по повод връчената на М. Д. на 18.01.2022г. заповед за прекратяване на трудовото правоотношение и повторно отправяне на съвети при създаването на документи с подписването им от тяхна страна, липсата на отговор от страна на ВУМ относно повдигнатите от нея въпроси за възможни нарушения и вероятни злоупотреби свързани с управлението на европейските проекти и интелектуалната собственост, надеждата контролните органи, които е сигнализираща по казусите да си свършат работата, предупреждение, че е възможно да бъдат призовани като свидетели за истинността на документи.

Съдържанието на процесните писма е от значение за спора, тъй като е относимо към крайния резултат –наличието или не на фактическия състав по чл.45 от ЗЗД . Анализът на съдържащите се в процесните писма изявления , преценени на фона на установените между страните и между страните и трети лица отношения от преди създаването им, налага извода да не са налице предпоставките на чл.45 от ЗЗД за ангажиране отговорността на ответницата за клеветнически изявления във връзка с начина на работа и изпълнение на дейностите по двата европейски проекта- PRO EXTOUTR и LOC FOOD,

Писмата нямат клеветническо съдържание по смисъла на чл.147 от НК. Предмет на клеветнически твърдения могат да бъдат единствено факти с конкретно съдържание, които носят информация за конкретно определено обстоятелство или за конкретно явление, което трябва да предизвиква от гледище на общоприетия морал и добри нрави безусловна отрицателна оценка на обществото, или да приписва извършването на престъпление. Мнението и оценката на фактите и обстоятелствата не могат да бъдат средство за осъществяване на изпълнителното деяние на клевета и не представляват противоправно деяние. Средството на клеветата трябва да е факт, а не да е оценка, извод, мнение, критика на факт, т.е. резултат от субективна мисловна дейност относно съществуването или несъществуването на действителност. Да се приеме, че е противоправно изразяването на каквито и да било оценки, означава да се ограничи свободата на изразяване, както и да се възпрат гражданите да отправят сигнали за престъпления или нарушения до полицията, прокуратурата или контролните органи, доколкото винаги може да се окаже, че тяхната интерпретация на едни и същи, дори добросъвестно изложени факти, които те субективно считат за престъпление

или нарушение на закона, е била неправилна. Правно значение оценките имат само ако са обидни. В случая в писмата не са употребени обидни по съдържание изрази под формата на епитети, квалификации, сравнения. Те съдържат оценъчни съждения, които изразяват разочарование заради неоправдани очаквания във връзка с работа на ответницата по проектите, мнение, макар и негативно натоварено, за липсата на заслужена оценка на приноса и, за нереализирани очаквания за ползи в професионален и финансов план от създадени от нея проектни материали, неправилно отбелязване на други лица като автори на създадени от нея материали, липсата на ангажираност на работодателя с поставените от нея въпроси относно управлението и изпълнението на проектите, мнение относно начина, по който служителите следва да следят за задълженията си и да защитават правата си.

За да е налице непозволено увреждане и отговорност за вреди, следва да има виновно противоправно поведение както и причинена от него вреда. В случая липсва установяване от страна на ищеца на наличието на траен отрицателен отзвук от процесните писма у проектните партньори, ръководни и контролни органи и в обществото, т.е. наличието на вреда. Не се установява твърдяното от ищеца поставяне в риск участието на ВУМ в двата стартирали проекта, нито процесната кореспонденция да е създавала риск за участието му в бъдещи проекти, да е довела до уронване на съществуващия положителен имидж на ВУМ пред настоящи и бъдещи проектни партньори. Информацията, която се извлича от представените разпечатки на електронните писма сочи те да са адресирани до множество лица, самоличността и качеството на повечето от които на представители на партньорски организации не е установено. Не е установено и дали писмата са достигнали до всичките им адресати, изключая А.М., адресат на писмата от 16.06.2021г., 22.07.2021г. и 24.09.2021г., и свидетелите В. Д. и А.К., двамата адресати на писмото от 01.09.2021г., втория и на писмото от 02.02.2022г. Що се касае до представените доказателства за извършени проверки от ръководни и контролни органи -МРЗБ, ИА“ГИТ“, Прокуратура, същите сочат да са инициирани не с процесните писма, а с подадени от ответницата нарочни сигнали до тези органи в защита на правата, които счита, че има, при което за настоящия спор е без значение какви неудобства за ищеца са създали или негативни последици за публичния му имидж са предизвикали.

Искът за обезщетяване на неимуществени вреди е неоснователен и

следва да се отхвърли.

С оглед изхода от спора и съобразно разпоредбите на чл.78, ал.3 от ГПК, право на разноси има ответницата, която не е удостоверила извършването на разходи за производството. В производството е представляване от адвокат Б. К., безплатно по реда на чл.38, ал.1, т.3, пр.2 от Закона за адвокатурата, което обстоятелство е изрично отразено в сключения между ответницата и адвоката договор за правна защита и съдействие №9/01.07.2022г./л.120/. При това положение, на основание чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата следва в полза на адвоката да се присъди адвокатско възнаграждение, искане в който смисъл е заявено. При предявен оценяем иск за парично вземане от 60 000лЕ., отхвърлен изцяло, се полага минимално адвокатско възнаграждение за една инстанция в размер на сумата от 5450лЕ., изчислено по чл. 7, ал. 2, т.4 от НАРЕДБА № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Следователно ищецът следва да бъде осъден да заплати на адвокат Б. К. адвокатско възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т.4, във връзка с чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата в размер на 5450лЕ. за предоставената на ответника М. Д. безплатна правна помощ по гр.д.№211/2022г.на ДОС.

С оглед гореизложените съображения, съдът

РЕШИ:

О Т Х В Ъ Р Л Я предявеният от “ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ по МЕНИДЖМЪНТ“, ЕИК 124140232, със седалище и адрес на управление гр.Варна, ул.“Оборище“ № 13А, представлявано от доц.Т. Р.-ректор, срещу М. Г. Д., ЕГН *****, от гр.Д., иск по чл.45 във вр.чл.52 от ЗЗД за заплащане на сумата от 60 000 лЕ., обезщетение за претърпени неимуществени вреди –уронване на доброто име и авторитета на ВУМ, в следствие на противоправно поведение на ответницата- осъществена електронна кореспонденция чрез отправяне на три електронни писма до проектни партньори на ВУМ и управляващ орган на финансираща програма на датите 16.06.2021г., 22.07.2021г. и 24.09.2021г., и две електронни писмо до настоящи и бивши служители на ВУМ и трети лица на датите 01.09.2021г. и 02.02.2022г., съдържащи неверни и с негативно съдържание, клеветнически изявления във връзка с начина на работа и изпълнение на дейностите по два

европейски проекта- PRO EXTOUR и LOC FOOD, ведно със законната лихва от датата на увреждането 16.06.2021г., до датата на окончателното изплащане на сумата.

О С Ъ Ж Д А “ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ по МЕНИДЖМЪНТ“,ЕИК 124140232,със седалище и адрес на управление гр.Варна,ул.“Оборище“ № 13А, представлявано от доц.Т. Р.-ректор, ДА ЗАПЛИТИ НА адвокат Б. П. К. с ЕГН *****, личен №***, с адрес гр.Д., адвокатско възнаграждение по чл. 7, ал. 2, т.4, във връзка с чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата в размер на сумата от 5450лЕ. за предоставената на ответника М. Д. безплатна правна помощ по гр.д.№211/2022г.на ДОС.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Добрич: _____